

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adának vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 "
Negyedévre 3 "
Egy hóra 1 "

Megjelenik minden nap, az ünnepekét követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Helyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 32)
Hauseinstein és Voglernél (Neuau Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-tér 9 szám emelet.)

„KELET“

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

A fővárosok rendezése.

Pest, ápril 19. 1871.

(A.) Mint programbeszédében ígérte volt, Tóth Vilmos belügyminiszter úr hivataloskodásának már első napjaiban enquete-bizottságot hívott össze, melynek tagjai a két főváros értelmes polgárai és közigazgatási tekintélyei sorából kerültek ki, s melynek ama fontos feladat jutott, hogy Buda és Pest fővárosok municipális és önkormányzati szervezése ügyében javaslatokat készítsen. Az enquete saját kebeléből öt tagu albizottságot küldött ki a feladat teljesítésére, mely már be is fejezte azt. A fővárosok rendezését tárgyzó javaslat 116 pontból áll s a hírlapok útján a nagy közönség is tudomást szerze róla. Megjegyezzük azonban, hogy a szóban forgó javaslat kizárólag a magán-munkálat jellemével bír s a kormány még eddig egészen távol áll tőle. Csak, ha az enquete magáévá tette s a belügyminisztérium elé terjesztette azt, csak azután fogja a kormány a nyert alapokon saját munkálatát készíteni.

A bizottsági javaslat nagyban és egészben véve a megyei törvény eszmekörében mozog, de több fontos pontban mégis lényegesen eltér tőle. Mindennek előtt elvileg kimondja Buda és Pest fővárosok egy municipiummá, egy várossá leendő egyesítését, mely a megyei törvényben a dolog természeténél fogva analogiát nem találhat. Azután elvonja a fővárosoktól a rendőrséget s Buda-Pest területén a policialis ügyek vezetését — mint az kivétel nélkül minden európai fővárosban van — az államra ruházza, míg a megyetörvény értelmében a rendőrség a municipális jogok körébe tartozik. A fővárosok jelen szomorú közbiztonsági viszonyai könnyen kimagyarázzák, hogy polgáraink megunták a községi rendőrséget, mely minden bajban tehetetlensége által tündökölt, s itt is a kormánytól várják a segílyt. Noha az állami rendőrségnek is megvannak a maga kellemetlen oldalai, mégis inkább hihető,

hogy több sikert fog felmutathatni, mint az, mely jelenleg működik, vagyis jobban mondva, nem működik.

A bizottsági munkálat a virilis szavazatok rendszerét a fővárosokra nézve elvetette. A virilis szavazatok a megyékben és a többi municipiumokban a végből hozattak be, hogy általuk a művelt birtokos osztály, mely eddig a politikai élet színpadán a főszerepet játszotta, a jövőben is helyet nyerjen a megyei képviselőben. A vidéken valóban az intelligencia, a politikai műveltséggel és szak-képzettséggel bíró egyéneket hozandja az a képviselőbe, mely ezen elemei által a szabályos és pontos administratio megalkotását jelentékeny mérvben elősegítendő. De a fővárosban a virilis szavazatok csak a gazdagabb nyárspolgárokat és kereskedőket ültették volna a képviselői székbe. A nevezettek pedig, kik aránylag rövid idő óta jutottak az alkotmányos élet keretébe s a közigazgatásról fogalommal sem igen bírnak, alig felelhetnek volna meg a reájok háruló számos és fontos feladatnak. Hogy tehát a valóban képes és művelt elemek Buda-Pesten sem maradjanak ki a városi képviselőből, a javaslat a virilis szavazatokat elvetette s helyüket egy elég magas — 15 frtnyi — censussal, valamint más, a választók számát korlátozó qualificatiókkal pótolta.

Végül az utolsó fontosb mozzanat, melyben a javaslat a megyei törvénytől eltér, a főispán jogköre. A bizottság elfogadta a városi főispánság eszméjét, sőt sok tekintetben az administratio körül jelentékenyen nagyobb hatalmakat tett le kezeibe, mint minőket a megyei törvény a többi főispánoknak ad. Egyet azonban, mely mindennek alapjául szolgál, megvont tőle. A főispán a javaslat értelmében nem vesz részt a városi közgyűlésen, nem elnököl a képviselő testület tanácskozásában. Havas Sándor úr, a bizottság egyik tagja, ki ep oly alapos ismerője a magyar közjognak, mint tekintély a gyakorlati administratio terén, a javaslat ezen pontjához ellenvéleményt készíte, melyben igen alaposan kifejti, hogy az elnöklési jog a főispán jogkörének legszebb és legpracticusabb részét képezi. Az elnököl főispán a legtöbb oly határozatot, mely viszályok magvait rejti magában, még születése előtt megakadályozhat, felvilágosításokat, útmutatást ad, szóval teendőinek legfontosabb része épen a városi közgyűlésben fekszik. Tőle az elnöklés jogát megvonni annyi, mintha jobb kezét bénítanák meg.

Mint ebből is látszik, az enquete által kiküldött albizottság munkálatainak nem egy hiányos és gyöngye része van, melyet a kormánynak lesz feladata pótolni és kiegészíteni. Meglehet azonban,

hogy maga az enquete plenuma, mely valószínűleg holnap kezdi meg a javaslat tárgyalását, fogja e hiányok pótlását eszközésbe venni. Akkor a kormány körülbelől kész javaslattal birand, melyet sietve fog az országgyűlés elé hozni, hogy azt a megye- és községi törvény végrehajtásáig törvényerőre emelje, s így kivétel nélkül minden helyhatóság egyszerre újjászervezése lehetővé váljék.

BELFÖLD.

Felső-Csernáton április 16.

Tekintetetes szerkesztő úr! A majom meglátva, hogy gazdája a házi ebet veri, egy botot kap, kimegy az utcára, s a mely kutyát elől talál, botolni kezdi, de a komondor nem értett az ily vastag tréfához, s jól össze mardosta a majmot.

Ezen meszeszerű elbeszélést juttatá eszembe a „Kelet“ 78-dik számában K.-Vásárhelyről Székely János aláírásával költ levél utolsó tétele, a hol is miután első tárgyát bevégezte — gondolom arra is mekkapja a választ — kapja magát, nekem fordul s tisztáztatlan, egy pillanatra, a tisztelt olvasó közönség előtt tört dőf mindaddig szenny-folt nélküli erkölcsi életembe. S mivel a nyilvánosság terén lőtte reám tompa nyilat, itt kell azt kifognom; — azért kérem a tisztelt szerkesztő urat, legyen szives mehetségemet lapjába felvenni.

Nem ezélem Sz. urral szembezállni, én csak egy egyszerű mester. Az olvasó közönség önként rájön, hogy csak az irigység tört ki Sz. urból, melylyel talán iránymában viseltetik. Megírom a valót.

A vád legfőbb pontja az, hogy a mult hóban tartott vizsgálaton alig kerültem ki a közkeresetet. Való, hogy az irt vizsgálaton egy szüle által merült fel ellenem egy jogtalan, méltatlan panasz, s a vizsgálat is egyelőre kész lesz, vala pálcát törni felettem; de a bizonyítatlan, rágalomzó panasz áttétetett a keblre egyháztanácsához, az igazság kinyomozása végett, s hogy az ügy hosszas leírásával ne untassam, tessék Sz. urnak megtekinteni a felsernátoni egyháztanács jegyzőkönyvét, s ott látni fogja, hogy azon ügyben tisztáztatlanom naphoz hasonló tisztaságában, ki van derítve: a panaszát télen hazaértem, és szat visszavonta, kinyilatkoztatván, hogy a panaszra ingereltetett; én pedig feljogosítottam, mint hamisvádló ellen keresetet indítani. — De nem elégszik meg Sz. ur azzal, hogy a világ előtt ily alaptalan váddal lép fel ellenem, hanem multamat is megtámadja, multamat akarja beszenyezni. Tessék Sz. ur 28 évi tanítóságom alatt, akár papi, akár világi jegyzőkönyvből felmutatni, hogy ellenem, vagy kötelmem teljesítése ellen panasz merült fel, s ha azt tenni nem tudja, az bizonyítani fogja, hogy mindaddig hallgatóim, sőt a vidék közszeretettét bírtam, és birom annyira, hogy azt Sz. urnak egy ily alaptalan rágalma meg nem hazudtolja. Iskolám milyenségről hogy magának tudomást szerezzen, utalom csak a mult 1870-ik évi vizsgálati jegyzőkönyvre, hol — valamint eddigelőre igen szokszor, ugy akkor is — a kitüntettekkel egy sorba fogja találni; avagy szemlélje azon községünkbeli — ez idő szerint — 19 felsőbb tanodában tanuló fiut, kik mind kezem alól mentek ki, ez is nem elhanyagolt tanításra mutat; melylyel Háromszék nagy, talán még népesebb közséje se dicsekedhetik.

második védvonalát képezték volna. (Sió, Hidvég, Regőlnél, Szegszárd táján négy s Bátánál.) Mind e természetes és mesterséges védművek s védvonalak daczára, a dunaparti knádok és szármataik gyakran áttörtek Pannoniába; 395-ben pedig a hunnok, átúsztatván a Dunán, Százhalomnál, Macria római és Detre vandal társadait tönkre verték, és egész Pannoniát meghódoltatták. (A castrum s quadriburgum téglák felirataiból, noha itt-ott más feliratok is fordultak elő, az látszik: hogy Szőnyttől Dunaföldvárig többnyire I., ettől a Drávatorokig: a II. segéd legió cohorsai örködték.)

(Folytatása követ.)

BIRÓ MÁRTON.

— Elbeszélés. —

Irta Beóthi Zsolt.

(24-ik Folytatás.)

Ki beszél itt hálátlanságról és rossz szívről, kisasszony? Minek intéz hozzám olyan kérdéseket, melyekre kegyed legjobban tudja, hogy nem felelhetek. Nekem nincs jogom itéletet hoznom kegyed felől. Róza kisasszony egy előkelő család gyermeke, mely jószívűségéből rokonának fogadott engem. De nekem sohasem szabad megfélekednem arról, hogy alig vagyok egyéb egy szegény falusi embernél, a ki távolabb áll kegyedtől, hogysem megengedhetné magának, hogy efféle dolgokról beszédbe bocsátkozzék.

— Távolabb? Nem, nem; éntőlem nem áll távol

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Magyarország őstörténetéből.

Hóke Lajostól.

1.

Történetelőtti korszak.

1. Pannónia.

(Folytatás.)

A IV. században, tiz keresztény püspökség vala Pannónia ezen városaiban: 1) Sirmium, ma Mitrovicz; Száva sz. Demeter, Áriuspárti érseke részt vett 325-ben, a nikéai legelső egyházi közgyűlésben; az itteni császári pénzműhelyben vert érmei SIRM. irattal jegyezvők: a virágzó várost 568-ban az avarok dúlták fel. 2) Cibalis; a mai Korogy táján. 3) Mursa, Eszék, hol Constantius császár 344-ben, fivére fölött diadalt nyert. 4) Siscia, Sziszek; az itteni pénznyomdából került érmei SIS feliratot viselnek. 5) Singidunum, Zimon; tehát az eddigi öt püspökség mind Szeremben volt; továbbá: 6) Bassiana, Pécs? 7) Petavia, Petan, Stiriában. 8) Searabantia, Csepreg. 9) Bragatium, Szőny. 10) Claudia-Sabaria, Szombathely, hol maig sok római régiség került napfényre, hol a Hercules templomát alapító 87 polgár neve, egy emléktáblán maig olvasható; honnan Septimius Severus Kr. u. 200 évvel kiindult legiói élén, Rómába, a császárság elfoglalására. Pannónia fővárosa:

Ezekután csakugyan hitelesitem azon feltételét, hogy hogy az esperesség útján nem terjesztettem fel jutalmazás végett.

De Sz. ur a tanfelügyelő ur ellen is vádaskodik, állítván, hogy egyszer se látta azon község iskoláját s tanítóját. Tudom, hogy a tanfelügyelő ur mentségemre nincs szorulva, de bizonyágként mondhatom, hogy a tanfelügyelő ur meglátogatta iskolánkat 1869 október 27-én, igaz, hogy már akkor be kellett volna gyűlve lenni az iskolának, de üres volt. 1870 december 28-án községünkben járt, de akkor szünidő lévén, nem nézte meg az iskolát; de az iskola állásáról magának tiszta tudomást szerzett; és ezen kétszeri falvánkban járása, elég volt arra, hogy ellenkező oldalról ismerjen meg, mint Sz. ur a világ előtt megismertet; mindazáltal a tanfelügyelő ur se jelentett fel jutalmazás végett.

Most kérhetné már igazán Sz. ur, — ha fölteszem nem tudná — hogyan kapta hát a jutalmat? Megmondom.

Vallás és közoktatási-ügyi miniszter báró Eötvös József ő excellentiája 1869 szeptember havában a s.-sz.-györgyi ref. tanodát megsejmelvén, ott egy félszeg testalkotú, de jeles tulajdonokkal bíró fiamat a tanári kar ő excellentiájának bemutatatta; s miután fiam egyet-szavalt, a miniszter ur annyira elérzékenyült, hogy könyes szemmel igérte, hogy azon fiúról gondoskodni fog. Bizonyosság erre Háromszék méltóságos főkirálybírája, bizonyosság a tanfelügyelő ur, de bizonyosság az ott jelen volt és több százra menő Háromszék főbbjei. Boldog emlékü báró Eötvös József halála után a mostani közoktatásügyi miniszter Pauler Tivadar urra maradt azon nagylelkű tett, hogy előde ígéretét beváltta és fiam számára segélykép 100 frtot utaltványozott.

Jogtalan volt hát fellépése Sz. urnak; mert nem én kaptam a 100 frtot, s ha azon nyomoru gyermektől irigyelem, azzal csak rossz indulatját nyilvánítaná. Így irigyelemnek egy nyomorult koldus mankóját, melyen egyik ajtótól a másikig sántikál alalmaznáért.

A mondottakban azt hiszem, meg van mondva, mivel az idézett rágalom ellen egy szerény nép-tanító magát mentheti.

Bodor János,
ref. nép-tanító.

A bírósági szervezet ügyében kiküldött 25-ös bizottság első ülése.

A bizottság délutáni öt órától majdnem 9-ig tartott ülést. Legelőször Bánó József kérdést intézett, vajjon ama régi kérvényeket is tárgyalják-e extrahálják-e a bizottságok, melyek az igazságügyminiszter ur felhívását megelőzőleg küldtek a miniszteriumhoz és országgyűléshez.

Nyáry Pál azt tartja, hogy meg kell hallgatni mindazon felterjesztéseket.

Tíz óra körül beérkeztek, és az országgyűlés által a bizottsághoz áttették.

Andrássy Gyula dunáninneni kerületi kiküldött elmondja a hozzá áttett kérvények nagy tömegét s hogy eddig csak hat megyén mehetett keresztül, a honnan közel száz kérvény van beadva, még hátra van hét megye, tehát lehetlen a kívánt rövid idő alatt elkészülni a kérvények kivonataival, előterjesztéseivel; ugyanazért jónak látná az albizottságok számát szaporítani, a munkát megosztani. Papp Lajos erdélyi megbízott, a maga munkájával készen van s bármikor előadhatja.

Csengery Antal, azt javasolja, hagyjon fel most e bizottság az eddigi alapokon tovább haladással, és fogadná el indítványát, mely abból áll, hogy az ország vennie át most az alsó bíróságokat úgy a mint a törvényszékek vannak, s nevezné ki az igazságügyminiszter az alsó bírakat. Azon királyi városok és nagy községeknél, melyek eddig telekkönyvi hatósággal bírtak, hagyassanak meg a

senki, a kit szeretek. És én hozzám csak az áll közel, a kit szeretek. Hiába néztem, rokonom, tanítóm, jóltevőm valaki, ha nem tudom szeretni. Oh hogyan lehet tartozni a szeretettel? Ezt magyarázza meg egyszer nekem, Márton. És hogyan lehet megfizetni a tartozást, ha mindennap ezerszer ismétlik, hogy adós vagyok vele? Különben csak azt akartam mondani, hogy én érzem, ön jószívű volt mindig hozzám, mióta ismerem és én háládatlan voltam-e érte?

— Engedje meg kisasszony, hogy közbeszóljak. Köszönöm, igazán szívemből köszönöm önnek mindezeket; de ne mondja tovább. Én lekötöztem maradok önnek örökké jóságáért, melynek kiérdemlésére semmit nem tettem. Akármikor tehetek kegyednek akármit öröme, nem fogom várni, hogy kérjen rá. Csak most hallgasson rám és győzze le magát. Jöjjön föl velem a kastélyba.

— Nem mehetek. Én pedig önt arra kérem, hogy ne vonja el tőlem most azt a jóindulatot, melyet mindig tanusított irántam. Üljön e padra és hallgasson meg.

Egy száraz gyepadhoz vezetett. Én éreztem, hogy nem jól teszek, hogy vétkezem; de nem bírtam többé magammal. Nehéz volt mindenem és szemeim szinte elhomályosodtak. Leültem Róza mellé a száraz levelekkel borított padra. Éppen akkor ment le a nap. A jegenyék elvesztették arany-koronáikat, a czinegék elreppentek, egyedül maradtunk.

— Ismeri ön a Péterfi gróf fiát?

— Aladár grófot?

— Őt igen. E kiállhatatlan, léha, sipegő suhanczot.

telekkönyvek, de azokba nagyobb körű járásbíróságok állittassanak be.

Nyáry Pál örömmel fogadja Csengery indítványát.

Tisza Kálmán tekintve Csengery Antal indítványát, ahhoz nem szólhat addig, míg ig. ügymin. ur nyilatkozik, valjon pontozatait visszaveszi-e, és visszatér-e eredeti törvényjavaslatához?

Horváth Boldizsár igazságügy min. előadja, miképen ötlet a beérkezett kérvények, emlékiratok és kimerítő jelentések azon meggyőződésre térítették, hogy azon most is táplált nézetét, melyszerint a fősúlyt az egyes bíróságok illetőségének szélesítésére, s a telekkönyvek decentralizálására fektette, az ország gyakorlati emberei, és főtörvényszékei ellenkező meggyőződésének alárendelve, nem érezvén magában bátorságot, ezen nagyszerű ellennyilatkozatokkal szemközt saját egyéni meggyőződését keresztülvinni, s ezért Paczolay János mind Csengery indítványát, mind ig. ügymin. ur meggyőződés változtatását ellenzi.

A t. könyveknél eddig azért voltak hibás eljárások, visszaélések, mert igen nagy tömege van a telekkönyveknek egy hatóság alá koncentrálva. Az ügyvédségre tödült egyének is azért nem térnek át az alsóbíróságokhoz, mert az egész megyében egy törvényszék és telekkönyv lévén, ki sem kell menni szobájából az ügyvédnek. Ha a 25-ös bizottság munkálata szerint megosztatnak az alsóbíróságok megszűnik az ügyvédek kényelme, mindjárt vállalkoznának az állandó bíróságokra; ő tehát a 25-ös bizottság eddigi munkálatait továbbra is fentartja.

Igazságügyminiszter személyes kérdésben válaszol Paczolaynak.

Ghiczy Kálmán kifejti, hogy nincs más mód, mint visszatérni az igazságügyminiszter ur által beterjesztett eredeti törvényjavaslatához, s azt ajánlja részletes tanácskozással alapjául elfogadtatni.

Mocsáry Lajos elfogadja Csengery javaslatát azon módosítással, hogy egy gyökeres és czélszerű alsó bírósági szervezet létesíthetéseig magok a hatóságok válaszáuk újból alsó bírúkat.

Papp Lajos Ghiczy javaslatát pártolja, valamint Andrássy Gyula és Lázár Imre is.

Kézsmárky József új javaslattal lép fel, mely szerint ezen bizottság csak a törvényszékek számát és székhelyét alapítaná meg, a járásbíróságok beosztását és kinevezését pedig bizná a felelős ig.-ügyminiszterre.

Hoffmann Kézsmárky javaslatát pártolja.

Szakácsy Dániel szerint ily nagy fontosságú újításnál meg kell gondolni többször higgadtan, mit tanácsol a gyakorlat és kivitethőség. És miután az eddig be nem kívánt adatok, szakértői vélemények most már előttünk fekszenek, utasították ig. ügy. min. ur, hogy a változott körülményekhez képest, készítsen egy tervezetet az egész alsó bíróságok számára, székhelyeire és költségvetésére nézve s azt vegye a bizottság további tárgyalás alá.

Ezek után elnök kitér a kérdésre, vajon kiván-e a bizottság a hallottak után tovább is az eddigi munkálataikhoz ragaszkodni; a többség nem kíván. Tovább szavazás alá alá tüzte Ghiczy Kálmán indítványát — melyet a többség nem fogadott el. Ezután vita támadt Csengery s Kézsmárky indítványa fölött, melyben Bethlen János gróf is részt vett, végre határozatott, hogy Kézsmárky irásban adja be javaslatát a jövő ülésre.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, április 20.

(s.) A párisi lázadás tehát haláltusáját küzdi; mert ha igaz az, mit tegnapi táviratunk jelentett, hogy t. i. a kormány-csapatok Asniérest és Neuillyt elfoglalták: úgy nem marad egyéb hátra, mint a barricade és utcái harc, ha ugyan meg nem adják magukat a felkelők. Pedig erre kevés kilátás van azon előkészületek után ítélve, miket a párisiak a torlaszok és utcái-harc szervezésére

Kétszer látott összesen és virágot küldött nekem egy szemtelen levéllel. Ha olvasta volna ezt az utálatos levelet, Márton? Én összeszakgattam és a bokrétát kihajtottam az ablakon. Igen, az ablakon, hogy találja meg és szégyenelje el magát, ha erre lovagol. Tudom, hogy ez nem volt helyes cselekedet; de mégsem érdemeltem érte olyan kemény büntetést, a milyennel sújtottak. Ma délután tartottak törvényszéket fölöttem. Behivattak a sárga szobába. Én le akartam ülni; de nem engedtek. Állnom kellett, mint valami halálos rabnak. Eufrozina néném haragos képpel kezdett pörölni velem és egy félóra alatt elmondta mindazt, a mit az illendőségről a madametól két esztendeje hallottam. Eulália néném bánatosan lecsüggesztette fejét és némán dörzsölte szemeit. Én jól tudtam, hogy azt akarja mutatni, mennyire sajnál és meg van keseredve a szíve rajtam. Bár pörölt és mérgelődött volna inkább ő is! Milyen kevés szeretet volt szavaikban és magukviselésében! Ha oly kevésé lennék daczos, mint a bárány, ott előtűk azzá lettem volna. A madame az ajtóban állt folytonosan, mint egy porkoláb. Miután egy óra hosszat kint voltam, megkérdeztek tőlem, hogy megbántam-e a mit tettem? Én azt feleltem, hogy megbántam; de ha még egy bokrétát küld a gróf ur, azt is ki fogom hajtani az ablakon. Erre kimondták az ítéletet, hogy nem vagyok méltó szeretetükre és egy hétig nem fognak muguk elé bocsátani. Jó, ne bocsássanak.

Róza erősen lihegett és cauklott as indulattól, anélkül hogy sirt volna. Fejét lehajtotta karjára, majd egyszerre fölkapta és tovább beszélt:

— Azt hiszik, könnyörögni fogok, hogy láthassam

tárgyában tettek. A versaillesi kormány már fel is szólította a lázadókat, hogy 24 óra alatt adják meg magukat, hogy mit feleltek, még nem tudjuk. Legutóbbi táviratunk azt engedi sejtetni, hogy a kétségbeesett végerőködés lőn a válasz. S így megtörténhet, hogy a mitől a Favre-kormány eszélyessége megkímélte a francia világvárost a poroszok ellenében: az utcái harcoktól s így legalább is egyrészenek összeromboltatásától, az most meg fog történni.

Páris előtt tehát végkifejlődésükhöz közelednek a dolgok. Arról, a mi Páris déli részén történt, nem szól a távirat. Ott április 16-dikán következett volt a katonai helyzet: A felkelők Issy és Vanves helységeken kívül állottak, mely helységek torlaszok által védelmezettek. A felkelők továbbá megszállva tartják a Bicêtre és Montrouge erődök körül fekvő helységeket. A kormánycsapatok a felkelők állásával szemben Sceaux, Chevilly és Berny helységek között állanak.

A torlasz bizottság közelebbi ülésén élénk vita tárgyat képezte az új torlaszok mikénti építése, minthogy az eddigiek nem felelnek meg az újabb hadtani követelményeknek. Hosszabb vita után abban egyezett meg a bizottság, hogy a támadás pillanatáig szigorú felügyeletet fognak gyakorolni a gáz- és vízvezeték fölött. Minden barrikád két részből fog állani; az utca jobb- és baloldalán, s az átmeneti út mindkét oldalán három meternyi széles leendő. A kocsiközlekedéstől elzárt utcák barrikádjai egy egészet fognak képezni, egy látnyi széles átjárattal.

A bizottság határozata szerint a barrikádok a nagyobb közlekedési utaknál két meternyi mély árokkal fognak birni, szélessége az utca nagyságától fog függni; a barrikádok tetője 6 meter széles, alapja pedig 15 meternyi.

Gaillard polgár megbízott, hogy a bizottság által elfogadott terveket az új példány-barrikádokra nézve sokszoroztassa és nyilvánosan árulassa.

Lehet gondolni, hogy mennyire megörvendeztette és megnyugtatta a párisi közönséget az, ha látja ezen tervekben, hogy a commune atyái mily alaposággal és óvatossággal örködnek és gondoskodnak a jó Párisváros biztonságáról.

Elképzelhető ezekből, minő vérontásba kerülne Párisnak roham által történendő bevétel, s minő rombolással lenne az összekövte, midőn a város gyönyörű nyugati része már is roppant sokat szenvedett a versaillesi lövégek miatt. A Maillot-kapu környéken levő utcákban a „Mot d'ordre“ szerint alig van ház, mely sérülést ne szenvedett volna. A diadaliv Rond-Pointje elpusztult, sőt maga a diadaliv is sokat szenvedett.

Ily körülmények között a lakosság helyzete természetesen valóban kétségbeesett. A pusztulás a bombázás következtében mindenfelé rémítő; élelem nincs, a mészárosok már kijelenték, hogy kénytelenek lesznek boltjaikat bezárni 18-ától kezdve, mert nincs szarvasmarha, a commune ellenben ugyanakkor azt állította, hogy még 3 hétre van eleség.

F. hó 16-án történtek meg Párisban az utóválasztások a commune-ba. Eredményeiről azonban nincs tudomásunk. A „Siécle“ felháborodva említi, hogy Chaudey Gusztáv is elfogatott a commune által. E férfi mindenkoron becsületes híve volt a köztársaságnak s amellett barátja és tanítványa volt az elhunyt Proudhon-nak. Chaudey a „Siécle“ szerkesztőségében fogatott el, miután barátjai minden kérése dacára sem akart menekülni. Azzal vádolják, hogy január 22-dikén a városházból lövetett a népre. A „Siécle“ szerint e vád ép oly méltatlan, mint alaptalan.

A versaillesi kormány egyelőre nem szenved hiányt pénzben. Az „Independance“-nak azt jelentik, hogy egy angol bankház 500 millió frankot előlegezett a versaillesi kormánynak, egy végleges nagy kölcsön megkötéseig.

A nápolyi tengerészeti kiállítás ünnepélyes megnyitása f. hó 17-én ment végre az olasz királyi hercegek és nagy néptömeg jelenlétében. Az olasz hajóraj, a spanyol, osztrák és angol hajók üdvözléseket tettek. A her-

őket, bocsánatot kérhessek tőlük és kezet csókolhassak nekik. Én tudom azt, bár a madame mindig azt tanította, hogy ők csak a javamat akarják és mindent jónak kell tekintenem, a mit tőlök kapok, — én tudom, hogy az rossz cselekedet volt, a mit velem tettek. Rossz cselekedet volt, dacára Eufrozina néném fölháborodásának és Eulália omló könnyeinek.

— Nagyon hirtelen itél, Róza kisasszony, — mondtam és reszkette tekintetem a remegő gyermekre. Nagyon hirtelen. Pedig csak arra kellene gondolnia, hogy a kegyed javáról másképp is lehet gondolkodni, mint azt kegyed teszi.

— De a szeretetről nem lehet másképp gondolkodni, — vágott szavamba indulatosan és türelmetlenül. És én jól láttam...

Nem fejezhette be, a mit mondani akart, mert a tudja isten hányadizban közeledő Jakab messziről kiáltozott feléje:

— Kisasszony, kisasszony az istenért! Kik vannak itt, ha tudná! A Hanka apja, anyja, az egész tót familia! A méltóságos kisasszonyok vissza akarják adni nekik a Hankát, ha föl nem jön a kisasszony. Olyan nagy sirás-rívás van odafönn, hogy még? Mit mondjak nekik?

Róza nagy szemeit zavartan jártatta körül, mintha kételkednék a dologban. Azután hirtelen, halkán odaszólt Jakabnak:

— Megyek.

(Folyt. köv.)

czek megállították a kiállítást és buzdították a kiállítókat. A nagy fényvel végement ünnepély egészben véve inkább olasz katonai, mint nemzetközi ipari jellegűnek mondható, s csak mintegy fele részben tengerészeti. Este a színházban diszlocálás zárta be az ünnepélyt.

Az Alabama-egyezmény szerint, mely közelebb Anglia és az Egyesült Államok között létrejött, a fenforgó követelések megírására Amerika, Anglia, Brasília, a Svájc és Olaszország egy-egy képviselőt küld ki; ezek határozzák meg aztán az illető kártérítési összegeket is. A felszólalások egy választott bírósághoz intézendők, mely Grant elnökből, az angol királynőből és az orosz cárból áll.

Legközelebb a római arisztocrácia számos hölgye, a többek közt 19 hercegnő, 37 marquis, 26 grófnő és több bárónő hosszas ragaszkodási felirat kíséretében a pápának szőnyeget nyújtott át. A pápa a hölgyküldöttség előtt hosszas beszédet tartott, melyben sz. Péter történetére hivatkozva, ki egyszer egész éjen át halászott, míg végre reggel Krisztus megmondva neki hova vesse hálóját, dús eredmény koronázta fáradozását, azt mondja, hogy ő és a rómaiak is imákat küldöttek Istenhez, melyek még sikertelenek maradtak ugyan, de előbb-utóbb dúsán fognak megjutalmaztatni.

Berlinből ismét azt jelenti a távirat, hogy a német seregek diadalmi bevonulása a pünkösdi-ünnep alatt fog megtörténni. Azon hatalmasságok, melyek barátságos érülettel viseltetnek Németország iránt, ez alkalommal királyi, illetőleg császári hercegek, vagy pedig rendkívüli követek által fogják képviseltetni magukat. Mác folynak az előkészületek, hogy ez ünnepély minél fényesebbé tétessék.

A KELET magán-távirata.

Feladott Pesten, április 21. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett: április 21. 11 ó. 5 p. d. e.

Az utóbbi harcok roppant elkeseredettek és véreseks valának; döntőknek nevezhetők a versaillesi javára, kik két ágyut is elvettek a lázadóktól. Párisban az iskolák, templomok bezárattak; az utóbbiak kirablása még folyton tart. A Commune rendelete a távollevő lakosok vagyonának elkobzása ügyében roppant elkeseredést szült általánosan.

Számos párisi lap a Commune és a lázadást feloszlottak mondja, és a jövő hét közepére a béke visszaállítását reméli.

Párisban az osztrák-magyar követség bu-torait lefoglalták.

A versaillesi kormány 500.000.000 kölcsönre alkuszik, mely összeg legközelebb átadatik a németeknek a hadiköltségek törlesztésére.

Károly a román fejedelem nejevel tegnap Moldvába utazott.

Münchenben Döllingeren kívül még többen excommunicáltak az infallibilitás kérdésében tanúsított magatartásért.

NAPI HIREK.

— Az ev. ref. főegyház tanács tegnap bezárult népes gyűlése az állandó igazgató tanács ülnökeiül, ideiglenesen, a következőket választá meg: Incze Mihályt, Sámi Lászlót, Szász Gerőt, Szabó Károlyt, Dr. Kolozsvári Sándort és Szász Bélát.

— Városi építészeti bizottság ubi es? A sétatéri új hid, mely a hidkapu faragott köveiből s így a legmasszívabb anyagból a mult őszön végeztetett be: már szerencsésen omlának indult. A hid, mint halljuk, körülbelül 5000 frtba került; a városnak fizetett mérnöke van — s mégis ilyen esetek fordulhatnak elő! Kíváncsiak vagyunk ki itt a felelős, s ki fogja a város kidobott pénzét megteríteni? A belvárosi kövezet szomorú vállalata után most e hid-eset méltán kérdezteti velünk: városi építészeti bizottság ubi es?

— Az erdélyi gazd. egyesület apr. 15-kén tartotta közgyűlését b. Huszár Sándor elnökle alatt. Nagy Ferenc helyettes titkár a köztelek és főleg az egyleti szőlőskert jelen állapotáról tett részletesebb jelentést, utóbbinál kiemelve, hogy csak a hazai fajokat nem lehetett még pontosan beállítani; 8-féle mivélsmódot alkalmaz a kezelést elvállalt pince-egylet minden egyes fajra stb. Főlemlíti a különböző hasznos kormányi intézkedéseket a lefolyt év alatt; a mult évi gyümölcsizelés szép eredményvel ment végbe, s Veres Ferenc köszönetet érdemel áldozatkész fáradozásaiért az állandó tárlat körül. Röviden vázolja Erdély némely vidékének gyümölcsészeti állását. Az egylet közlönye az „Erdélyi Gazda” iránt épen az egyleti tagok legrészvételebbek. — Az összes hátralék 10,237 ft, mi nem nagy buzgóságra mutat a tagok részéről. — A mult évben 40 aranyra kihirdetett erdészeti pályamunkára nem érkezvén dolgozat, a pályázat újból kiíratik. — A választmány indítványt tett egy, a vidéki tagok részvételek megnyerhetése szempontjából, Kolozsváron kívül tartandó gazdasági tanácskozmány iránt, mely tárlattal lenne egybekötve; helyül, némi eszmecsere után, Maros-Vásárhely állapított meg, felhatalmaztatván a választmányt a szükséges mérsékelt költségek megtételére. Végül a titkári hivatalra egyhangulag Gamauf Vilmos választott meg, ki kitűnő bizonyítványokat mutathat fel tanulmányairól és készségéről.

— Hivatalos. A m. kir. honvédelmi miniszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Kállay Mihály, Herczegfi Viktor és Losonezy György, honvédelmi miniszteriumi fogalmazó-gyakornokok, továbbá Hegedüs Béla és Nyirő Sándor ügyvédekkel az említett miniszterinmhoz segédfogalmazókká nevezte ki.

— Alka'mi idézet. Románjaink közt jelenleg valódi lapos offensionist képez a megürlt szamosujvári gör. e. püspökség ügye. A románok választás utján szeretnék betölteni, míg a kormány a királyi kinevezés mellett van, s már ki is szemelte rá Negrutin (Fekete) János balázsfalvi kanonokot. Képzeltetjük, hogy mily szemmel nézi őt az ultrarománpart! A közelebbi gyűlésházi román értekezlet alkalmával egy ultraromán egy czédulácskát függesztett Negruzin hátra Horáz egyik satyrájából vette eme idézettel: Hic Niger est, hunc tu romane caveto. (Horatius Satyr Lib. I. 4 v. 85.) (Ez Negruz, ettől őrizkedjél román!) A szellemi idézés általános derűtséget keltett a felezédlázott rovására.

— Felekyné asszony a legjobb esetben vasárnap kezdheti meg újból vendégszerelést.

— Kik dolgoznak legtöbbet? Sok mindenki állíthatja magáról, hogy nála senki többet nem dolgozik, azt hiszik azonban, hogy senki több joggal el nem mondhatja ezt, mint a postahivatalnokok, kivált a központi állomásokon, hol mondhatni éjjel-nappal foly a munka. Csak méltányosnak tartjuk tehát az illető hivatalnokok folyamodását, melylyel nyugdíj képességi szolgálati idejük megrövidítését kérelmezik. Csakugyan míg az állam többi hivatalnokai naponta 6 órát dolgozva 40 év után teljes nyugdíj nyerne: azok, kik naponta 11 órát dolgoznak, jóval előbb kiérdemlik azt.

— A m. tud. akadémia majus 20. kezdve tartja ezidei ünnepélyes nagygyűlést, mely, mint ilyen a 31-ik lesz. Az osztályértékelések máj. 13-kán veszik kezdetüket, Az elnökválasztás pedig 17-kén lesz.

— Az 1869-ki népszámlálás végeredménye. A keresk. miniszterium statisztikai osztálya, mely a mult évi népszámlálás vezetésével megbízott, kiadta utolsó jelentését az ügyről, miután az eddig még hiányzott adatok Horvát-Szlavon országokból beérkeztek. Ez adatok beérkezése a munka befejeztetett s az országos összegek lezártak; e szerint 1869. decz. 31-én volt a polgári népesség: Magyarországon: 5.499,462 férfi, 5.618,161 nő, összesen 11,117,623 lélek. Erdélyben: 1.051,145 férfi, 1.050,582 nő, összesen 2.101,727 lélek. Fiume város- és kerületben: 8,153 férfi, 9,731 nő, összesen 17,884 lélek. Horvát-Szlavonországban: 487,809 férfi, 491,913 nő, összesen 979,722 lélek. A határvidéken: 606,991 férfi, 593,380 nő, összesen 1.200,371 lélek. A magyar korona egész területén volt összes népesség tehát: 7.745,688 férfi, 7.763,767 nő, mindössze 15.509.455 lélek. A népszámlálási munka minden részletezése egy a stat. osztály által kiadandó nagy műben fog közzététetni.

— A kolozsvári munkások egyletének felterjesztettük alapszabályai a magyar kir. belügyminiszteriumtól föltételes megerősítés mellett leérkezvén, az alapszabályokban kívánt módosítások szerkesztése végett folyó hó 23-kán (vasárnap) délután 4 órakor lakásomon (kismesterutca Kállai-ház) tartandó értekezletre az érdekelteket ezennel meghívom. Kolozsvár, 1871. ápril 21. Mátrai Ernő.

— Utánzásraméltó példa. Ily czim alatt a „Hermannstädter Ztg.”-ban körülbelül ezeket olvassuk Szász-Régenből: Nálunk a mészárosok nincsenek rendőri felügyelet alatt, s tetszésük szerint szabják meg a hus árát, s mivel konkurrenzia is hiányzik, történt, hogy a mult hóban a mészárosok minden fontosabb ok nélkül egy font hus árát 25 krajczarra emelték. A közönség ezen basáskodás ellenében egy „husfogyasztási egyletet” alakított; az egyletnek csakhamar 250 tagja lett, 2 frt tagsági díj mellett. Az egyletnek választmánya egy mészáros igazgatása mellett felügyelt a bevételre és kiadásokra, a közönségnek sikerült is ily utoz olcsó hushoz jutni. Most Szász-Régenben egy font húst 17—18 krajczárért lehet kapni.

— Több dühös eb mutatkozott néhány nap lefolyta alatt városunkban, melyek közül egy, f. hó 20-án d. u. a fapiaczon egy asszonyt, ki épen kis gyermekével szállására igyekezett, kétszer mart meg; ideje volna, hogy a kutya-adó minél előbb hozassék be, mert ez által az ebek befogatása szabályoztatik és a város pénztára is új jövedelmi forrást nyer.

— Egy berlini levélben olvassuk, hogy a Franciaországól hazatérő porosz katonák különös pénzdarabokat hoznak magukkal, melyek ott forgalomban vannak. A pénz egyik felén az eddigi felírás helyett: empire français — vampir français áll; a sas helyét vampir foglalja el a következő datummal: Decz. 2. 1850. — szept. 2. 1870. A pénz másik felén a császár feje van, nyaka körül egy kötéllal; aláírva: Napoleon traite.

— Az austrái birodalom lajthántuli részében 1862-ben 29.036,000 példány újság adatott fel a postán. 1866-ban a háboru miatt e szám 28.403,000-re apadt. 1868-ban már 34.500,000 példány adatott fel, 1869-ben pedig 38.150,000 példány. Magyarországon mintegy 25.000,000 példány jött forgalomba. Az osztrák-magyar monarchia évi forgalma 1869-ben 52.100,926 példányra, 1870-ben pedig 52.650,000 példányra ment.

— Dr. Dulcamara, miként a nép dr. Sassafrast elnevezte, már tartott egy előadást Kolozsvár városának főpiacán. Tegnapelőtt hetivásár levén, szép alkalom kínálkozott a könnyenhiők rászédésére. Sikerült is az, mert — mint halljuk — az első nap bevétele megközelítette az 500 frtot és mindez oly gyógyszerkért, melyeket a gyógyszerárakban tisztázott csekélyebb árért kaphatni. Reméljük, hogy a hatóság nem fogja ezen kuruzslónak zsebelését tűrni s követi más városok példáját, honnan ezen idegen szájhöz 24 órai tartózkodás után távozni kényszerült, sőt már eddig is megvartuk volna hatóságunktól, hogy ilyes zsebelésnek útát ne nyisson.

— Török-magyarokori történelmi emlékek főczim alatt az első osztály (okmánytárak) hatodik terjedelmes kötetét vesszük az akademia kiadásában, mely 298 okmányt tartalmaz az 1661—1670-ig terjedő időből. A sok történelmi beccsel bíró mű legnagyobb része az erd. muzeum egylet kézirataiból került ki s mint ilyen — erdélyi ügyeket tárgyalván — kiválólag érdekli az erdélyi részkeket. Ajánljuk a történetbuvárlat barátainak figyelmébe. A szépen kiállított kötet (519 lap) ára, ha jól sejtjük, 3 frt.

— Badinguet a francia ex-császár gunyneve s mivel ez most sokszor olvasható a francia lapokban, az olvasók nagy részben tudják, kit kelljen e név alatt érteni; azonban e gunynév eredete sokak előtt ismeretlen lesz, azért megmondjuk, hogy Badinguet azon kőműves neve, kinek ruhájában Napoleon hami fogságából kimenekült és azért maradt rajta e név.

— A holt kéz. Valaki kiszámította, hogy a különböző egyházi testületek és méltóságok mennyi földbirtokkal dicsekedhetnek csupán Biharmegyében. Ez összeállítás szerint a nagyváradi latin szertartású püspöknek van a megyében 114 helysége, a görög n. e. püspöknek 73, a l. sz. káptalannak 43, a praemontrei szerzetnek 6, a váradi nagy prépostnak 4, a sz. jöbi apátságnak 3, a debreczeni kis prépostnak 1 és fél s a váradi l. sz. papnőveldeknek fél helysége. Összesen tehát kizárólag papi kézen van 245, mond kétszáznegyvenöt helység magában Biharmegyében. Hát még a számtalan papi tulajdont tevő pusztai részbirtok mily összeget tehetne ki! E sorozatban nincs meg a mőkli apátság által pénzen vásárolt két helység.

KÖZGAZDASÁG.

Erdély társas vállalatai.

(K. L.) Jeney Victor dolgozótársunk az associatio horderejéről, szükségességéről cikket hozott, s azon értékes ígéretet tette, hogy részletekbe fog bocsátkozni. Hogy felszólalása világosabb háttér nyerjen, jónak láttuk az erdélyi társas vállalatok statisztikai részét összeállítani, hogy kitűnjék, miből hány vállalatot bírnak már, s alkalmat nyujtsunk azon vidékeket, melyek kellően nem moznak, kijelelni.

A társas vállalatok collectiv nevezete alatt mi nem csak a részvényes társaságokat értjük, hanem egyszersmind a kölcsönösöket, sőt a nyílt társas vállalatokat is. Ilyenek:

1) A vasuti vállalatok, melyek közül két társaság működik Erdélyben: az Első Erdélyi vasut, s a Magyar keleti vasut, melyek mind a mellett, hogy székhelyök a közérdek ellenére Pest, mégis erdélyi vállalatok. A mellék vonalokra lett előleges engedély kérelmezők vállalatait, mint a jövő reményeit, nem említjük.

2) A biztosító társaságok. Magyar biztosító társaság összesen van 12, ebből Erdélyben székel három: a Victoria részvényes Kolozsvárt 1865-ből, a Transsylvania Szebenben 1868-ból, a Brassói nyugdíj intézet Brassóban 1844-ből.

3) A pénzügyezetek, melyek körül azt, hogy különböző fajtához tartoznak, ezuttal tekintetbe nem vesszük, csak is geographiai fekvésük szerint számítjuk elő. Ily pénzügyezeteink vannak:

Besztereczen: Hitel- és előlegezési egylet, engedélyezve 1866 jul. 22-éről.

Bethlenben: Takarékpénztár, mely alakító közgyűlést 1869 decz. 28-án tartotta.

Brassóban: A nemzeti bank, és a bécsi Credit-Anstalt fiáléja, az Első erdélyi bank, mi 1868 oct. 1-én nyílt meg, Takarékpénztár az 50-es évekből, egy zálogház 1849-ből, az előlegezési egylet 1866 jun. 27-éről megerősítve.

Csik-Somlyón: a csikszéki takarékpénztár, 1869 nov. 2-ról engedélyezve.

Dézsén: takarékpénztár, 1870-ből, egy kisegítő pénztár.

Enyeden: önszegélyző-egylet, megerősítve 1870. decz. 29-éről.

Fogarason: Önszegélyző-egylet, megerősítve 1871 jan. 6-ról.

Kézdivásárhelyt: takarékpénztár, alakulóban.

Kolozsvárt: Hitelbank és zálogkölcson intézet, 1864-ből, takarékpénztár, 1868-ból, kisegítő pénztár 1858-ból.

Ludaszon: takarékpénztár, alakulóban.

Marosvásárhelyt: az Erdélyi kereskedelmi és hitelbank, 1869 jul. 19-ről megerősítve, takarékpénztár 1868 apr. 3-áról erősítve.

Medgyesen: takarékpénztár és előlegezési egylet 1862-ből. (Vége következik.)

Üzlet. A gy. fehérvári piac árai april 15. 1 alsó ausz. mérője. Tisztabúza 5 ft. 15 kr. Rozs 3 ft 80 kr. Egyébúza 4 ft 60 kr. Zab 2 ft 30 kr. Széna mázsája 1 ft 60 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 13 ft 50 kr. Egy font fagygyugyertya 40 k. Marhahus fontja 22 kr. Konyhalisz — ft 10 kr. Lencse kupája 20 kr. Paszuly kupája 12 kr. Burgonya, mérője 2 ft 30 kr. Disznósír fontja 45 kr.

A m.-vásárhelyi piac árai aprilis 13. 1 ausz. mérő tisztabúza 4 ft 90 kr. rozs 3 ft 60 k. eleygubúza 3 ft 70 k. zab 2 ft 58 kr. Széna 3 ft. 60k. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 18 f50k. Marhahus fontja 20 kr. Konyhalisz kupája 10 kr. Borsó kupája — ft 12 kr., lencse — ft 16 kr, paszuly — ft 12 kr.

A nagy-enyedi piac árai april 13. 1 mérő tisztabúza, legjobb, 5 ft — kr, rozs 8 ft —, eleygubúza 4 ft — kr, zab 2 ft 50 kr. Széna mázsája 3 ft — kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 12 ft 50 kr. 1 font fagygyugyertya 40 kr. Marhabús 20kr. Konyhalisz 13 f — kr. Borsó, kupája 16 kr., lencse 20 kr, paszuly 10 kr. Burgonya mérője — ft — kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Apr. 20-án 5%. Metalliques 100 frt 58.90. Kamat —. — 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 68.65. 1860. Kölcsön 96.75. Bankrészvény 742. Hitelintézeti részvény 200. frt. 278.80. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/2. kr. 125.30. Ezüst 122.30. Cs. kir. arany 5.91. Napoleondor 9.96. Urbéri kötvények: Magyarországi 79.70. Temesi 76.50 Erdélyi 74.75. Horváthországi 83.50.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

HIVATALOS.

1239 sz.

(138)

(2-3)

384.

Pályázat.

Az alólírt m. kir. jószágigazgatóság kerületében a következő állomások betöltendők: és pedig

1) **egy erdészeti fogalmazói** állomás a IX-ik rangsorozatban 900 frt. fizetéssel, 15 bécsi öl tűzifajárandósággal és 135 frt szálláspénzzel;

2) a vajda-hunyadi kir. erdőhivatalnál **az erdőmesteri** állomás a VIII-ik rangsorozatban, 1200 frt. fizetéssel, 20 bécsi öl tűzifailletményen, 100 frt. iroda, 200 frt. hivatal-szolgálati állomással, 15 hold kaszálással, 350 frt. utazási, és 600 frt. 16 és kocsi tartási állomással és szabad lak élvezetével;

3) **három raktárisztai** állomás és pedig a topánfalvi, szászsebesi, és a görgényi erdő hivataloknál a X-dik rangsorozatban és 800 illetőleg 700 frt. fizetéssel, 12 bécsi öl tűzifa, 20 frt. iroda állomással és 10 hold kaszálással, végre szabad lak, esetleg a fizetésnek 15%-ját tévő szálláspénzzel;

4) **két pénztár ellenőri** állomás, a görgényi és fogarasi erdő hivataloknál a XI-dik rangsorozatban és külön-külön 500 frt. fizetéssel, 10 bécsi öl tűzifajárandósággal, 8 hold kaszálással, és esetleg szabad lak hiányában 15% szálláspénzzel; végre

5) **18 erdőgyakornoki** állomás külön-külön 360 frt. segédjával.

A 2, 3 és 4 pont alatt nevezett állomásokat illetőleg a tisztí ovadék a fizetés 2/3 át elérő összegben biztosítandó.

Pályázni kívánók felszólítanak, miszerint kellőleg felszerelt, sajátkezüleg irt kérvényeiket, melyekben jó sikerrel végzett szaktudományuk, az erdészeti államvizsga letétele, az erdő üzemnél szerzett gyakorlati képzettség, a fogalmazásban és a pénztári állomásoknál különösen a számviteli szakmában nyert jártasság is, továbbá a Királyhágón innen divó nyelvek, de főképp a magyar nyelv — szó- és írásban — birása ki mutatandó, és végre az állomás, melynek adományozását óhajtják, megnevezendő, — **mától számítva négy hét alatt** eljárásai útján ezen jószágigazgatóság hoz nyújtásuk be.

A m. kir. jószágigazgatóságtól.

Kolozsvárt, 1871, ápril hó 14-kén.

NEM HIVATALOS.

(141) (1-2)
Házeladás.

Kül-magyarutczában a ref. főtanoda tulajdonát képező **234** számú házas-telek folyó **ápril hó 24-én délután 3 óra-kor** a helyszínen elárvereztetik. Felkiáltási-ár 2000 frt., 10% bánatpénz az árverező biztosok kezébe előre leteendő.

134

6-6

Lak-változtatás.

Alólírotnak jelenlegi állandó lakása középutca **461** számú Hintz-volt dr. Barra-féle házban az 1-ső emeletben vagyon.

FISCHER, orvostudor.

(99)

(9-*)

KARVÁZY GYULA

fűszer, csemege és bor kereskedésében.

Schwechati ászok sör egy üveg 36 kr.

Schwechati márcziusi

egy üveg 38 kr.

Dajka sör egy üveg 42 kr.

Bakk-sör egy üveg 42 kr.

Nagyobb megrendelések-nél olcsóbb.

Minden egyes üvegért 10 krajczár visszaadatik.

(140)

(1-*)

Biztos gyógyszer

gyomor-, mell- és torok-betegségekben.

HOFF JÁNOS udvari szállító ur központi raktárának Bécsben,

11 Kärntnering 11.

Érsekújvár, 1871, március 17-én. Az ön malátakészítményeinek kitűnő hatásáról többszörösen meggyőződve, különösen gyengítő köhögés- és elvágytalanságnál, kérek ismét gyorsszállítványul 12 palack malátá kivonatát küldeni.

Klainece, február 3-kán, 1871. Küldjön ön lehető hamar a jeles mell-malátá-cukorkáiból stb.

Poturie Anna.

Kremsmünster, 1871, január 4. Kérem szíveskedjék az oly jeles malátá-kivonatból küldeni.

Hartung, örnagy.

Görkan, 1871, február 24-én. Leméltve kell önnek hálásan elismerni, hogy az ön malátá-egészség-csokoládéja nekem igen jól tesz. Minthogy nevem kétszer állt az újságban, kérek tőlem, valjon malátá-készítménye oly hatékony-e: én azt felelem, hogy teljes joggal lehet minden betegnek ajánlani, és hogy biztos szer az egészség megtartására. Küldjön ön ismét 5 fontot e csokoládéból.

Mackovics Ferencz.

Sagor, 1871, márcz. 11. Minthogy az ön malátá-készítményei igen jól tesznek, kérek ismét küldeni.

Döring Antal, gyal. örmester.

St.-Egyden, 1871, február 2-kán. Kérek az ön kitűnő malátá-kivonat-egészség-söréből, malátá-csokoládéjából és mell-malátá-cukorkáiból küldeni.

Kern György, állomás-főnök.

Denta, 1871, márcz. 8. Kérek postafordultával az ön oly jótékonyan ható mell-malátá-cukorkáiból 10 nagy csomagot küldeni.

Vollbrecht Ferd., k. és kamarai erdész.

Valódi HOFF-féle Malátá-készítmények egyedül drudája Kolozsvárti Karvázy Gyula, Fehérvárti Csiki Kristóf, Segesvárti Deutsch J. B. Dézsén Krémer Sámuel, Gyergyó-Szt.-Miklóson Lázár Antal özvegye és fiainál.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

Van szerencsénk tudatni, miszerint f. év április 24-kén
a csucsai piacon

Karvázy József és Gyula

czég alatt egy

szállítmány-, bizomány- és termény-üzletet

nyitunk.

Fennjegyzett czég elvállal:

1. Mindenféle szállításokat a Szilágyságba és onnan bármily irányba.
2. Nagyobb szállítmányoknál egyezményre lép és a díjt a legjutányosabbra szabja. (130) (10-*)
3. Előlegez jószág és terményre csekély díj mellett.
4. Bevesz és elad bizomány-kép, vagy készpénz ellen minden termény és árucikket.

Pontos szolgálat biztosítottatik.

Az ember százezrei köszönhetik szép hajukat
az egyes-egyedül létező

legjobb és legbiztosabb

hajnövesztőszer-nek.

Nincs már jobb valami

a haj

előmozdítására

miat a világ minden részében oly ismeretes s biróssá lett, az orvosi kar által megvizsgált, és legfényesebb és legcsodálatosabb sikerrel koroná-

növéseinek

és fentartására,

zott, és ócs. kir. apostoli Felsége I. Ferencz József Magyar-orazág és Csehország királya s ausztriai császár stb. által 1865. évi nov. 18 án 15,810—1892. sz. a. az összes ausztriai birodalomra s az összes magyar koronaországokra nézve csász. kir. kiz. szabadalommal kintüntetett

Reseda-göndörítő-hajkenőcs

melynek szabályszerű használatánál a fejtető legkopaszabb helyen is teljhajzatuakká lesznek, a szürke s vörös hajzat sötétszínűvé válik, csodálatos módon erősíti a hajtalajt, mindennemű korpaképzést pár nap alatt tökéletesen eltávolít, a haj kihullását rövid idő alatt

ökeletesen és mindenkorra meggátolja, s a hajnak természetes fényt ad, és hullámszerűvé

képezi és a legkésőbb korig megőrzi az őszüléstől. Rendkívül kellemes illata és pompás kiállítása által azonkívül még fűdizét is képezi a legfinomabb pipere-asztalnak is.

Egy tégely ára használati utasítással (hét nyelven) 1 ft 50 kr, postán küldve 1 ft 60 k.

Ismétlődők illő elengedésben részesülnek.

Gyár és főközponti szállítási raktár nagyban és kicsiben

POLT KÁROLY

Illatszerez és több cs. k. szab. tulajdonosnál Bécsben, Hernal, Annagasse 15, saját házában, a hova minden írásbeli megrendelés intézendő, melyek a pénz előleges beküldése vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban teljesíttetnek.

Főraktár: Kolozsvártt egyedül Volf János gyógyszerárban és Schiesz Károly gyógyszerésznél Balázsfalván.

NB. Valamint minden kitűnő gyártmányánál, úgy már ennél is utánzások és hamisítások kísértetnek meg, s ez okból kérek mindenki, hogy vásárlás végett egyedül a fentebb raktárhoz forduljon s Polt Károly bécsi rezeda-göndörítő-kenőcsét világosan megismerje, figyeljen a fentebbi védjegyre.

(29)

14—20

Kolozsvártt Stein J. Pesten Mach és Stein könyvkereskedésében kapható:

MAGYAR POLGÁRI

TÖRVÉNYKEZESI RENDTARTÁS.

(1868. LIV. törvényezikk.)

Felvilágosító és utasító jegyzetekkel kísért GROISZ GUSZTÁV, jogtudor, a kolozsvári m. kir. jogakademián a büntetőjog és a polgári törvénykezés ny. r. tanára, a bírói és jogtörténelmi államvizsgálati bizottságok tagja.

Nagy 8-rét, 659 lap. Ára füzve 5 frt., diszes vászonkötésben 5 frt 70 kr.

A magyar váltójog kézikönyve. Az 1840: XV. t. cz. I. r. és az 1844: VI. t. cz. nemkülönben az ezeket kiegészítő rendeletek alapján, különös tekintettel a felsőbb törvényszékek elvi megállapodására. Irta Apáthi István. Ára 2 frt 40 kr.

A telekkönyvi eljárás rendszeres kézikönyve, honi törvényeinkhez és a törvénykezési szabályokhoz, különös tekintettel a végrehajtási eljárásra, alkalmazva és példagyűjteménnyel ellátva. Irta Schnierer Gyula. Második átdolgozott és bővített kiadás. Ára 2 frt.

A társulási intézmények a nemzetgazdaságban. A magyar tudományos akadémia által a Fáy-díjjal koszorúzott pályamunka. Irta Kantz Gyula. Ára 3 frt 60 kr.